

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 11 april 1916 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om ändrad lydelse av 7 § 3 mom. i förordningen angående försäljning av vin och öl samt 13 § i förordningen angående försäljning av brännvin.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Hammarström*), Ollas A. Ericsson, Lyckholm, Antonsson*), K. A. Nilson, Jespersion, Röing, Jeansson i Kalmar*), Rune*), Källman, Jonsson i Hökhult, Elof Ljunggren*), Knaust*), Forssman, Petrén, Nilsson i Kristianstad*), Johansson i Uppmälby och Uddenberg.

*) Icke deltagit i justeringen av betänkandet.

Till bevillningsutskottet hava hänvisats nedannämnda två inom andra kammaren av herr *Hansson* väckta motioner, nämligen

nr 75, vari föreslås, att riksdagen ville besluta, att par. 7 mom. 3 av förordningen angående försäljning av vin och öl måtte få följande lydelse: »Över ansökan — — — — — samt å landet av kommunalnämnd och kommunalstämma eller, i den senares ställe, kommunalfullmäktige, där sådana finnas — — — — —»; samt

nr 76, vari hemställes, »att par. 13 i kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående *försäljning av brännvin* må erhålla sådan ändrad lydelse, att i fall, där kommunalstämman överlåtit beslutanderätten på fullmäktige, dessa må äga besluta i frågor om upplåtande av rätt till försäljning av brännvin».

Till stöd för dessa bägge förslag har motionären i den förstnämnda motionen anfört följande:

»I Kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet av den 21 mars 1862 par. 27 föreskrives:

Vill kommunen åt fullmäktige överlåta att med kommunalstämmas rätt handlägga och avgöra de till stämmans behandling hörande ärenden,

då må, med de villkor och undantag här nedan sägs, sådant vara tillåtet.

På grund härav handläggas, så vitt mig bekant är, överallt i kommuner, där fullmäktigeinstitutionen införts, ärenden rörande vin och ölhandeln, över vilka enligt Kungl. förordningen om försäljning av vin och öl, par. 7 mom. 3, kommunalstämmas utlåtande skall inhämtas, av kommunalfullmäktige.

Dessa ärenden befinnas nämligen icke bland dem, som, enligt Kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet par. 35, äro från behandling av fullmäktige undantagna.

Under senare tider har emellertid i Göteborgs och Bohus län börjat tillämpas det förfarandet, att Konungens befallningshavande i här avsedda fall med förbigående av kommunalfullmäktige vänder sig till kommunalstämman.

Av Kungl. Maj:ts resolution av den 10 dec. 1915 på besvär av personer inom Örgryte församling synes framgå, att Kungl. Maj:t anser detta förfarings sätt vara riktigt. Tvekan kan dock råda om huru ovan nämnda resolution skall tolkas, då i de ifrågavarande besvären även ingick klagomål över det beslut *kommunalstämman* i ärendet fattat.

Det förefaller mig emellertid vara av vikt, att behandlingssättet för sådana ärenden blir enhetligt, och då kommunalförordningens andemening är den, att kommunalfullmäktige skola obesträtt äga rätt att handlägga och besluta i alla, utom de i kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet undantagna, till kommunalstämmas behandling hörande ärenden — så t. ex. senast bestämmelsen i lag av den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring par. 20 — så tillåter jag mig hemställa om sådant tillägg till par. 7 mom. 3 av kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av vin och öl, att ingen tvekan uti ifrågavarande fall må kunna förekomma, vem som i dylikt fall äger utöva den kommunala beslutanderätten.»

Utskottet.

I förevarande motioner åsyftas att få i lag fastställt, att i kommuner, där kommunalfullmäktige finnas, det skall åligga dessa och icke kommunalstämman att avgiva utlåtande i anledning av sådana ansökningar om tillstånd till detaljhandel med vin och öl eller brännvin, över vilka enligt gällande författningar kommunalstämmas utlåtande skall inhämtas. Enligt vad för utskottet upplysts torde i fråga om tillstånd till utskänkning av vin och öl tidigare hava förfarits olika i olika län i nu berörda hänseende. Genom det av Kungl. Maj:t med regerings-

rätten avgjorda mål, som i den förstnämnda motionen omförmäls, är emellertid numera fastslaget, att i fråga om ansökningar av sistberörda slag kommunalstämmas utlåtande skall infordras, även där fullmäktige finnas. I förordningen angående försäljning av brännvin synes avfattningen av motsvarande bestämmelse vara sådan, att därav tydligt framgår, att det under alla förhållanden är kommunalstämman som skall höras.

Då den enhetlighet vid behandlingssättet i ifrågavarande hänseende av ärenden av bägge nu berörda slag, vars vikt motionären framhållit och som utskottet även för sin del ansett önskvärd, torde vara tryggad, och då utskottet icke, vare sig i vad motionären anfört eller eljest, funnit anledning att ifrågasätta någon ändring i den sålunda gällande tillämpningen, får utskottet hemställa,

att herr Hanssons förevarande motioner,

II: 75, om ändrad lydelse av 7 § 3 mom. i förordningen angående försäljning av vin och öl, samt

II: 76, om ändrad lydelse av 13 § i förordningen angående försäljning av brännvin,

icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 april 1916.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.
